

15-lecie śmierci Stefana Białoboka
(11 V 1909–17 VIII 1992), dendrologa, ur.

w Czernichowie, zm. w Poznaniu, długoletniego dyrektora Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku, współorganizatora tej placówki, członka rzeczywistego PAN, członka honorowego Polskiego Towarzystwa Botanicznego, autora ponad 300

publikacji dotyczących różnych aspektów dendrologii, w tym wielu książek, m.in. *O konserwacji starych drzew* (1951), *Pomologia Polska* (1956), *Zarys fizjologii sosny zwyczajnej* (1967), *Air Pollution and Plant Life* (1984) oraz pierwszego akademickiego podręcznika dendrologii *Drzewoznawstwo* (1955), wieloletniego redaktora czasopisma *Arboretum Kórnickie* oraz popularnonaukowej serii wydawniczej *Nasze drzewa leśne*, do której opracował 14 tomów.

Alicja ZEMANEK

LEKSYKON BOTANIKÓW POLSKICH
DICTIONARY OF POLISH BOTANISTS

64. MARIA BIAŁOBRZESKA

1. DATA I MIEJSCE URODZENIA I ŚMIERCI. Ur. 27 IV 1921 Częstochowa, zm. 3 IX 2004 Kraków.

2. RODZINA. Ojciec – Zygmunt Białobrzecki, inżynier, pracownik wydziału drogowego Polskich Kolei Państwowych, matka – Zofia z domu Zborowska, [brak informacji o innych członkach rodziny].

3. WYKSZTAŁCENIE. 1928/1929–1933/1934 – szkoła powszechna w Częstochowie [w jednym z życiorysów napisała, że szkołę powszechną

ukończyła w 1936, ale jest to mało prawdopodobne]. Od 1934/1935 do wybuchu wojny – III Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Częstochowie. Podczas okupacji niemieckiej ukończyła drugą klasę licealną na tajnych kursach zorganizowanych przez profesorów tegoż gimnazjum. W 1941 zdała tajną maturę. Świadectwo dojrzałości otrzymała dopiero 30 III 1945 po zakończeniu wojny; zostało ono wydane przez Państwową Komisję Weryfikacyjną Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego. 1945/1946–1951/1952 – studia na Uniwersytecie Jagiellońskim.

4. STOPNIE NAUKOWE I DANE BIBLIOGRAFICZNE ROZPRAW. 30 X 1952 – mgr filozofii w zakresie botaniki na podstawie pracy „Porównanie właściwości morfologicznych i biologicznych brzozy ojcowskiej, brzozy brodawkowanej i ich mieszańca” (opublikowanej następnie pt.: Właściwości morfologiczne i biologiczne brzozy ojcowskiej, brzozy brodawkowanej i ich mieszańca. Morphological and biological characters of *Betula oycoviensis* Bess., *Betula verrucosa* Ehrh. and their hybrid. *Rocznik Sekcji Dendrol.*

PTB 1955 10: 165–189) napisanej pod kierunkiem prof. J. Jentys-Szaferowej [formalnym promotorem był prof. W. Szafer]. Dr botaniki na podstawie rozprawy: „Zmienność liści i owoców grabu w analogicznych zespołach Puszczy Białowieskiej, Boreckiej i Niepołomickiej, oraz w lasach karpackich” (praca opublikowana w dwóch częściach: Zmienność liści i owoców grabu w analogicznych zespołach Puszczy Białowieskiej, Boreckiej i Niepołomickiej oraz w lasach karpackich. Część I. Białowiecki Park Narodowy. Variability of the leaves and fruits of *Carpinus betulus* in analogous associations of the primeval forests of Puszcza Białowieska, Puszcza Borecka, Puszcza Niepołomicka and of the Carpathian Mountains. Part I. Białowiecki National Park. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* 1966 35(3): 401–424 oraz: Zmienność liści i owoców grabu w analogicznych zespołach Puszczy Białowieskiej, Boreckiej i Niepołomickiej oraz w lasach karpackich. Część II. Puszcza Borecka, Niepołomicka i lasy karpackie. Variability of the leaves and fruits of *Carpinus betulus* in analogous associations of the primeval forests of Puszcza Białowieska, Puszcza Borecka, Puszcza Niepołomicka and of the Carpathian [Mountains]. Part II. Puszcza Borecka, Puszcza Niepołomicka and carpathian forests. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* 1966 35(4): 529–555), promotor: prof. Janina Jentys-Szaferowa, 18 IX 1965 – publiczna obrona, 1 XII 1966 – promocja doktorska na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UJ.

5. PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ. 1941–1944 – apteka mgr K. Orłowskiego w Krzepicach. 1 IX 1950 – 31 VIII 1953 – Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Oddział Karpacki, Pracownia Paleobotaniki Czwartorzędu w Krakowie: paleobotanik. 1953–1991 – Instytut Botaniki PAN w Krakowie: od 1 IX 1953 – asystent, od 23 X 1954 – starszy asystent, od 1 IV 1956 – adiunkt, od 1 X 1965 – adiunkt stabilizowany. 1 IV 1991 – emerytowana.

6. PODRÓŻE NAUKOWE. [brak informacji]

7a. ZAKRES BADAŃ BOTANICZNYCH. Morfologia (biometria), systematyka, paleobotanika. W zasadzie zajmowała się tylko biometrią

zastosowaną zarówno do materiału kopalnego, jak i współczesnego.

7b. LICZBA WSZYSTKICH PUBLIKACJI BOTANICZNYCH, MIEJSCE OPUBLIKOWANIA PEŁNEJ BIBLIOGRAFII PRAC, WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PRAC. Opublikowała 23 prace. Pełny ich wykaz w: M. Nowak, 2003. *Instytut Botaniki im. W. Szafera (1953–2003) Polska Akademia Nauk, Tom 2. Bibliografia*. Inst. Bot. im. W. Szafera PAN Kraków, s. 37–36, 120, 122, 337, 338, 340. Najważniejszych 10 prac (oprócz pracy magisterskiej i doktorskiej): 1. 1953. Owoce rodzajów *Carpinus* i *Ostrya*. Cz. I. Analiza cech i klucze do oznaczania. *Instytut Geologiczny – Prace* 10 (Z badań flor trzeciorzędowych): 5–35 + tabl. I–III [współautorka: J. Jentys-Szaferowa]; 2. 1964. Wpływ różnych czynników na wielkość i kształt kopalnych owoców graba. The influence of various factors on the size and shape of fossil hornbeam fruits. *Acta Palaeobotanica* 5(1): 3–21; 3. 1970. Grab zwyczajny (*Carpinus betulus* L.). *Carpinus betulus* L. [W:] J. Jentys-Szaferowa (red.), Zmienność liści i owoców drzew i krzewów w zespołach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego. *Monogr. Bot.* 32: 86–100; 4. 1970. Kruszyna pospolita (*Frangula alnus* Mill.). *Frangula alnus* Mill. [W:] J. Jentys-Szaferowa (red.), Zmienność liści i owoców drzew i krzewów w zespołach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego. *Monogr. Bot.* 32: 179–195; 5. 1970. Leszczyna (*Corylus avellana* L.). *Corylus avellana* L. [W:] J. Jentys-Szaferowa (red.), Zmienność liści i owoców drzew i krzewów w zespołach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego. *Monogr. Bot.* 32: 66–85; 6. 1972. Znaczenie badań nad zmiennością liści grabu dla celów paleobotanicznych. Studies on the variability of hornbeam-leaves and their importance for paleobotany. *Acta Soc. Bot. Pol.* 41(1): 149–183; 7. 1983. Fruits of the genus *Fagus* from the Neogene of the Western Carpathians – biometrical study. Owoce rodzaju *Fagus* z miocenu Karpat Zachodnich – studium biometryczne. *Acta Palaeobotanica* 23(2): 103–120 [współautorka: J. Truchanowicz]; 8. 1997. Zmienność liści i owoców kaliny koralowej – *Viburnum opulus* (Caprifoliaceae). The vari-

ability of leaves and fruits of *Viburnum opulus* (Caprifoliaceae). [W:] J. Staszkievicz (red.), Zmienność wybranych gatunków krzewów i drzew. Kraków, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, s. 263–276. *Fragmenta Floristica et Geobotanica, Series Polonica*, Supplementum 2 [współautor: J. Staszkievicz]; 9. 1997. Zmienność liści kruszyny pospolitej – *Frangula alnus* (Rhamnaceae). The variability of leaves of *Frangula alnus* (Rhamnaceae). [W:] J. Staszkievicz (red.), Zmienność wybranych gatunków krzewów i drzew. Kraków, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, s. 181–195. *Fragmenta Floristica et Geobotanica, Series Polonica*, Supplementum 2 [współautor: J. Staszkievicz]; 10. 1997. Zmienność liści leszczyny pospolitej – *Corylus avellana* (Betulaceae). The variability of leaves of *Corylus avellana* (Betulaceae). [W:] J. Staszkievicz (red.), Zmienność wybranych gatunków krzewów i drzew. Kraków, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, s. 15–25. *Fragmenta Floristica et Geobotanica, Series Polonica*, Supplementum 2 [współautor: J. Staszkievicz].

7c. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE. Wykonała szczegółową analizę kształtu oraz budowy anatomicznej owoców współczesnych 8 gatunków rodzaju *Carpinus* i 3 gatunków rodzaju *Ostrya*, na podstawie wyróżnionych cech ułożyła klucze do oznaczania owoców tych gatunków [patrz: p. 7b, poz. 1], wykazała, że liście mieszańca brzozy ojcowskiej i brzozy brodawkowanej mają kształt liści *Betula verrucosa*, natomiast kształt jego orzeszków zbliżony jest do *Betula oycoviensis*, mają one również większą zdolność do kiełkowania [patrz: p. 4, praca mgr], wykonała analizę wpływu różnych czynników (np. gotowania stosowanego w preparatyce paleobotanicznej) na wielkość i kształt owoców grabu [patrz: p. 7b, poz. 2], opisała różnice między rozmiarami i kształtem liści wiosennych i liści letnich oraz owoców kilku gatunków drzew i krzewów w obrębie poszczególnych zespołów leśnych [patrz: p. 7b, poz. 3, 4, 5], opisała 3 różniące się kształtem typy liści pochodzące z jednej populacji roślin *Carpinus betulus*, co umożliwia paleobotanikom właściwe oznaczanie takich liści znajdujących w mate-

rialie kopalnym [patrz: p. 7b, poz. 6], wykonała analizę biometryczną kupul i orzechów *Fagus* z neogenu Karpat Zachodnich i wykazała ich podobieństwo do współczesnego gatunku *Fagus grandiflora* Ehrh. z Ameryki Północnej [patrz: p. 7b, poz. 7], opisała zmienność, ewentualne zróżnicowania geograficzne i edaficzne liści kilku gatunków krzewów [patrz: p. 7b, poz. 8, 9, 10].

8. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA, ORGANIZATORSKA I KOLEKCJONERSKA. [brak informacji]

9. DZIAŁALNOŚĆ W INNYCH DZIEDZINACH. [brak informacji]

10. WAŻNIEJSZE GODNOŚCI I STANOWISKA W INSTYTUCJACH, TOWARZYSTWACH NAUKOWYCH I REDAKCJACH. 1972–1992 – skarbnik Oddziału Krakowskiego PTB.

11. NAJWAŻNIEJSZE WYRÓŻNIENIA I ODZNACZENIA. 1984 – Medal 40-lecia PRL, 1986 – Medal jubileuszowy 100-lecia urodzin W. Szafera i 30-lecia Instytutu Botaniki PAN w Krakowie.

12. INNE INFORMACJE. Przed wojną ukończyła 4 klasy gimnazjalne i jedną licealną typu przyrodniczego. Działania wojenne w 1939 zmusiły ją do opuszczenia Częstochowy. Po ich zakończeniu wróciła do Częstochowy. Chcąc uniknąć wywozu na roboty do Niemiec, po maturze wyjechała do Krzepic (które wtedy były za granicą Generalnej Guberni), gdzie pracowała w aptece mgr K. Orłowskiego. Tam pozostawała do chwili aresztowania właściciela apteki (1944), który po zajęciu jej przez władze niemieckie, został w niej kierownikiem. Pozbawiona wszelkich źródeł utrzymania, zmuszona była do przekroczenia zielonej granicy (lato 1944), aby dostać się do swych rodziców do Częstochowy. W Częstochowie przebywała do zakończenia II wojny światowej. Była członkiem PTB od 15 IX 1951 i Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego.

13. WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH ŹRÓDEŁ. Archiwalne: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego – BiNoZ 166 (Maria Białobrzaska), Dokt. 52/65, KM 56 (Maria Białobrzaska), S II 524 (Liber Promotionum Universitatis Jagellonicae, 1932–1966) nr 11255; Instytutu

Botaniki PAN w Krakowie (teczka osobowa). Publikowane: Z. Mirek, L. Musiał, J. J. Wójcicki, 1995. Kto jest kim w botanice polskiej. Who is Who in Polish Botany. *Polish Botanical Studies – Guidebook Series* 14: 298; Maria Białobrzaska [W:] E. Zastawniak, P. Köhler, 2001. Polskie badania paleobotaniczne trzeciorzędu. Polish palaeobotanical research of the Tertiary. *Botanical Guidebooks* 25: 37–38; *Roczne sprawozdania z działalności Instytutu Botaniki PAN w Krakowie* [druki powielone].

14. MATERIAŁY IKONOGRAFICZNE. Archiwalne: Archiwum UJ – KM 56 (Maria Białobrzaska). Instytutu Botaniki PAN w Krakowie (teczka osobowa). Publikowane: Z. Mirek, L. Musiał, J. J. Wójcicki, 1995. Kto jest kim w botanice polskiej. Who is Who in Polish Botany. *Polish Botanical Studies – Guidebook Series* 14: 298; Maria Białobrzaska [W:] E. Zastawniak, P. Köhler, 2001. Polskie badania paleobotaniczne trzeciorzędu. Polish palaeobotanical research of the Tertiary. *Botanical Guidebooks* 25: 37–38.

Piotr KÖHLER

65. JANINA WANDA TRUCHANOWICZ

1. DATA I MIEJSCE URODZENIA I ŚMIERCI. Ur. 8 V 1923 Przyzórz – wieś w pow. kutnowskim, zm. 13 VI 1994 Kraków.

2. RODZINA. Ojciec – Leonard Truchanowicz, przed II wojną światową nauczyciel gimnazjalny, po wojnie – kierownik Domu Dziecka w Przemysłu, matka – Helena, [brak informacji o nazwisku rodowym matki i o innych członkach rodziny].

3. WYKSZTAŁCENIE. 1930/1931–1935/1936 – Szkoła Powszechna im. Królowej Jadwigi w Jarosławiu. Od 1936/1937 do wybuchu wojny w 1939 – uczęszczała do Gimnazjum im. Marii Darowskiej ss. Niepokalanek w Jarosławiu. 1940–1943 – komplety tajnego nauczania zorganizowanego przez ss. Niepokalanek w Jarosławiu, 12 VI 1943 zdała egzamin dojrzałości według programu wydziału humanistycznego przed Tajną Komisją Egzaminacyjną w Jarosła-

wiu. 1945/1946–1951/1952 – studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UJ.

4. STOPNIE NAUKOWE I DANE BIBLIOGRAFICZNE ROZPRAW. 30 X 1952 – mgr filozofii w zakresie botaniki na podstawie pracy „Zmienność liści w obrębie korony drzewa w zależności od wysokości” (opublikowanej następnie pt.: Różnice w kształcie liści drzew z dolnej, środkowej i górnej części korony. Differences in the shape of leaves from the lower, middle and upper part of the crown of tree. *Rocznik Sekcji Dendrol. PTB* 1955 10: 121–163) napisanej pod kierunkiem prof. J. Jentys-Szaferowej [formalnym promotorem był prof. W. Szafer]. Dr botaniki na podstawie rozprawy: „Kopalne nasiona rodzaju *Menyanthes* z Europy i Azji” (opublikowanej w dwóch częściach: Kopalne nasiona rodzaju *Menyanthes* z Europy i Azji. Fossil seeds of the genus *Menyanthes* in Eurasia. *Acta Palaeobotanica* 1964 5(1): 25–53 oraz: Nasiona rodzaju *Menyanthes* z polskiego miocenu. Seeds of the genus *Menyanthes* from the Polish

Miocene. *Acta Palaeobotanica* 1967 **8**(1): 31–51), promotor: prof. Janina Jentys-Szaferowa, 25 V 1965 – publiczna obrona pracy doktorskiej, 18 IX 1965 – uchwała Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ o nadaniu stopnia doktora, 1 XII 1966 – promocja doktorska na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UJ.

5. PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ. 1943–1945 – udzielała korepetycji w Jarosławiu. 1 IX 1950 – 31 VIII 1953 – Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Oddział Karpacki, Pracownia Paleobotaniki Czwartorzędu w Krakowie: paleobotanik. 1953–1991 – Instytut Botaniki PAN w Krakowie: od 1 IX 1953 – starszy asystent, od 1 IV 1956 – adiunkt, od 1 X 1965 – adiunkt stabilizowany. 1 IV 1991 – emerytowana.

6. PODRÓŻE NAUKOWE. [brak informacji]

7a. ZAKRES BADAŃ BOTANICZNYCH. Morfologia (biometria), systematyka, paleobotanika. W zasadzie zajmowała się tylko biometrią zastosowaną zarówno do materiału kopalnego, jak i współczesnego.

7b. LICZBA WSZYSTKICH PUBLIKACJI BOTANICZNYCH, MIEJSCE OPUBLIKOWANIA PEŁNEJ BIBLIOGRAFII PRAC, WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PRAC. Opublikowała 21 prac. Pełny ich wykaz w: M. Nowak, 2003. *Instytut Botaniki im. W. Szafera (1953–2003) Polska Akademia Nauk, Tom 2. Bibliografia*. Inst. Bot. im. W. Szafera PAN Kraków, s. 37, 38, 122, 336–338, 340, 341, 394–395; J. Staszkievicz, 1995. Dr Janina Truchanowicz (8.05.1923–13.06.1994). *Wiad. Bot.* **39**(1/2): 120–121 [zawiera wykaz 18 publikacji]. Najważniejszych 10 prac (oprócz pracy magisterskiej i doktorskiej): 1. 1953. *Nasiona Menyanthes L. w Polsce od pliocenu po okres współczesny*. *Instytut Geologiczny – Prace* **10** (Z badań flor trzeciorzędowych): 37–59 + tabl. IV–IX [współautorka: J. Jentys-Szaferowa]; 2. 1960. Zmienność kształtu owoców i łusek europejskich brzoź (*Betula L.*) oraz oznaczanie ich w stanie kopalnym. The variability of shape of fruits and scales of the European birches (*Betula L.*) and their determination in fossil materials. *Monogr. Bot.* **9**(2): 3–93 [współautorka: M. Białobrzaska]; 3. 1970. Olsza czarna (*Alnus glutinosa Gaertn.*). *Alnus glutinosa Gaertn.* [W:] J. Jentys-Szaferowa

(red.), Zmienność liści i owoców drzew i krzewów w zespołach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego. *Monogr. Bot.* **32**: 52–65; 1970. Osika (*Populus tremula L.*). *Populus tremula L.* [W:] J. Jentys-Szaferowa (red.), Zmienność liści i owoców drzew i krzewów w zespołach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego. *Monogr. Bot.* **32**: 115–125; 5. 1970. Wiąz górski (*Ulmus scabra Mill.*). *Ulmus scabra Mill.* [W:] J. Jentys-Szaferowa (red.), Zmienność liści i owoców drzew i krzewów w zespołach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego. *Monogr. Bot.* **32**: 126–136; 6. 1973. Variability of the recent and fossil fruits of the genus *Dulichium*. Zmienność współczesnych i kopalnych owoców rodzaju *Dulichium*. *Acta Palaeobotanica* **14**(2): 119–143; 7. 1988. Brzoza ojcowska – *Betula × oycoviensis Bess.* (pro spec.) i jej stosunek do *B. pendula* Roth na Skieleku w Beskidzie Wyspowym. *Betula × oycoviensis Bess.* (pro spec.) and its relation to *B. pendula* Roth on the Skielek Hill (Polish Carpathian Mts.). *Fragmenta Floristica et Geobotanica* **33**(1–2): 19–32 [współautor: J. Staszkievicz]; 8. 1988. Shape and size of leaves and fruits of four European and Japanese *Fagus* species. *Veröff. Geobot. Inst. Zürich* **98**: 373–385 [współautorzy: M. Białobrzaska, K. Zarzycki]; 9. 1990/1991. Badania systematyczno-biometryczne nad rodzajem *Betula L.* ze Szczelińca w Górach Stołowych. Systematic-biometrical studies on the genus *Betula L.* from Szczeliniec in the Stołowe Mountains. *Rocz. Dendrol.* **39**: 51–78 [współautorka M. Białobrzaska]; 10. 1991. Variability of *Betula humilis* (Betulaceae) in Poland. Part 1. Variability of the leaves. *Fragmenta Floristica et Geobotanica* 1991 **36**(2): 347–373, Part 2. Variability of the generative organs. *Fragmenta Floristica et Geobotanica* 1991 **36**(2): 375–401, Part 3. Taxonomic problems. *Fragmenta Floristica et Geobotanica* 1993 **38**(1): 51–59, Part 4. Hybrid and introgressive forms. *Fragm. Flor. Geobot.* 1993 **38**(2): 475–488 [współautorzy: J. Staszkievicz, M. Białobrzaska, J. J. Wójcicki].

7c. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE. Zastosowała metody biometryczne do badania

zmienności w czasie organów roślin, opisała nowy gatunek kopalny z osadów górnego pliocenu z Mizernej koło Czorsztyna – *Menyanthes carpathica* n. sp. [patrz: p. 7b, poz. 1], wykazała istnienie różnic w wielkości i kształcie liści drzew w zależności od części korony, w której wyrosły [patrz: p. 4, praca mgr], określiła zmienność wewnątrzgatunkową owoców i łusek 6 gatunków brzoź i zastosowała uzyskane wyniki do materiału kopalnego pochodzącego z Polski [patrz: p. 7b, poz. 2], na podstawie badań biometrycznych odtworzyła syberyjską linię rozwojową *Menyanthes* – od oligoceńskiej *M. minima* aż do współczesnej *M. trifoliata*, różną od linii europejskiej [patrz: p. 4, praca dr], opisała różnice w kształcie liści kilku gatunków drzew w obrębie poszczególnych zespołów leśnych [patrz: p. 7b, poz. 3, 4, 5], wykonała analizę biometryczną współczesnego gatunku *Dulichium spathaceum* z Ameryki Północnej i potwierdziła odrębność gatunkową *Dulichium vespiforme* z pliocenu [patrz: p. 7b, poz. 6], wykazała, że na stanowisku w Skielku populacja *Betula* × *oycoviensis* liczyła 116 osobników, wśród których były liczne formy przejściowe między *B. × oycoviensis* a *B. pendula*, w obrębie *B. pendula* występowały osobniki introgresywne, które w swoim składzie genetycznym miały geny pochodzące od *B. szaferi*, przeniesione na skutek wielokrotnych krzyżówek wstecznych z *B. × oycoviensis* [patrz: p. 7b, poz. 7], wykazała w kilku gatunkach rodzaju *Fagus* zależność wielkości liści od wysokości nad poziomem morza, na której rosło drzewo (im wyżej, tym liście mniejsze) [patrz: p. 7b, poz. 8], wykazała zależność wielkości i kształtu liści od ekspozycji stanowiska na przykładzie populacji *Betula* rosnącej w Szczelińcu w Górach Stołowych (liście drzew ze zbocza południowego są mniejsze), potwierdziła też zależność rozmiarów i kształtu liści od wysokości nad poziomem morza [patrz: p. 7b, poz. 9], wykazała, że populacja polska *Betula humilis* jest jednorodna, zmienność organów generatywnych ma charakter ciągły, odmiany i formy wyróżniane wcześniej nie mają żadnej wartości

taksonomicznej, a populacje *B. humilis* składają się z wielkiej liczby morfotypów niezwiązanych z określonymi obszarami geograficznymi, ani siedliskami [patrz: p. 7b, poz. 10].

8. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA, ORGANIZATORSKA I KOLEKCYJERSKA. [brak informacji]

9. DZIAŁALNOŚĆ W INNYCH DZIEDZINACH. [brak informacji].

10. WAŻNIEJSZE GODNOŚCI I STANOWISKA W INSTYTUCJACH, TOWARZYSTWACH NAUKOWYCH I REDAKCJACH. 1976–1981 – sekretarz Sekcji Dendrologicznej Oddziału Krakowskiego PTB, 1987–1988 – Zastępca skarbnika Oddziału Krakowskiego PTB, [brak danych z lat 1982–1986].

11. NAJWAŻNIEJSZE WYRÓŻNIENIA I ODZNACZENIA. 1985 – Medal 40-lecia PRL, 1986 – Medal jubileuszowy 100-lecia urodzin W. Szafera i 30-lecia Instytutu Botaniki PAN w Krakowie.

12. INNE INFORMACJE. Gdy miała 5 lat rodzice przenieśli się do Jarosławia. Od 1950 była członkiem Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego i PTB [prawdopodobnie od końca 1951]. Była osobą bardzo uczynną i powszechnie lubianą.

13. WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH ŹRÓDEŁ. Archiwalne: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego – BiNoZ 166 (Janina Truchanowicz), KM 56 (Janina Truchanowicz), S II 524 (Liber Promotionum Universitatis Jagellonicae, 1932–1966) nr 11256; Instytutu Botaniki PAN w Krakowie (teczka osobowa). Publikowane: *Roczne sprawozdania z działalności Instytutu Botaniki PAN w Krakowie* [druki powielone], J. Staszkievicz, 1995. Dr Janina Truchanowicz (8.05.1923–13.06.1994). *Wiad. Bot.* **39**(1/2): 120–121.

14. MATERIAŁY IKONOGRAFICZNE. Archiwalne: Archiwum UJ – KM 56 (Janina Truchanowicz); Instytutu Botaniki PAN w Krakowie (teczka osobowa). Publikowane: J. Staszkievicz, 1995. Dr Janina Truchanowicz (8.05.1923–13.06.1994). *Wiad. Bot.* **39**(1/2): 120–121.